

Godkänd av processarbetsgruppen för Cervixcancerprevention 2021-05-07 . Uppdaterad i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer 2022-10-05.

Ansvarig: Sara Knip, processledare, GCK-kansliet, Kompetenscentrum för mödra- och barnhälsovård

Gynekologisk cellprovskontroll för kvinnor folkbokförda utanför Region Västerbotten samt för svenska medborgare som inte är folkbokförda i Sverige

Kvinnor som är folkbokförda i Sverige har enligt Patientlagen rätt att ta sitt screeningprov i vilken region de önskar. Om en kvinna som inte är folkbokförd i Sverige önskar ta ett gynekologiskt cellprov hänvisas hon till gynekologisk mottagning och får då betala för sin provtagning och vård. Denna riktlinje berör, förutom kvinnor, alla personer som har livmodertapp.

Handläggning inom Mödrahälsovården

Provtagning på kvinna folkbokförd i annan region än RVB

Screeningintervall/Kontrollfil:

Provtagning skall enbart utföras inom rekommenderat screeningintervall. Kontrollera i Cytburken om uppgift finns där angående senast taget prov. Om kvinnan uppvisar kallelse för provtagning bör också prov tas då hon kan tillhöra en region som ej är ansluten till Cytburken alternativt tillhöra en kontrollfil.

Betalning: Gynekologiskt cellprov inom screeningprogrammet är kostnadsfritt.

Tidsbokning:

Kvinnor folkbokförda utanför RVB kallas för provtagning i sin hemregion. Om kvinnan istället önskar provtagning på BMM i RVB måste hon själv beställa tid för provtagning på BMM RVB. Kvinnan bokas in i datajournalssystemet. Kontrollera telefonnummer.

Remiss:

Klinisk remiss måste användas på samtliga för att patologens system skall kunna hantera remisser på utomlänskvinnor. För alla åldrar: kryssa i alternativet ”HPV-analys med cytologisk analys om positiv för HPV”. Framkommer det att kvinnan genomgått behandling för cellförändringar (konisering) skall alternativet ”Cytologisk analys och HPV-analys” användas.

Journalanteckning:

En journalanteckning görs där det framgår orsak till att prov har tagits, om tidigare behandlad för cellförändringar (konisering) eller ej, samt om hon vid behov av vidare utredning/behandling önskar denna vid kvinnosjukvården i Västerbotten eller i hemregionen.

Patientinformation: Informera kvinnan om att normala provsvar skickas till folkbokföringsadressen. Informera om att hon kommer att kallas årligen om hon inte meddelar sin hemregion att prov tagits.

Vid obediömbart prov kommer hon att erbjudas förnyad provtagning på BMM. Vid avvikande provsvar kommer svaret att skickas till CFOG i Umeå, Skellefteå eller Lycksele som tar ställning till vidare uppföljning och skickar svar till kvinnan.

Svarshantering gällande prov på kvinna folkbokförd i annan region än RVB

Normalsvar: Svar går till BMM. Vid normalt provsvar (gäller både cytologisk analys och HPV-analys) skickas svarsbrevet till kvinnans folkbokföringsadress från BMM. Använd särskilt svarsbrev (S1).

S1, var normal
HPV-cyt, Västerbotten

Obediömbart prov: Svar går till BMM. Barnmorskan kallar patienten för omprov till BMM. Använd särskilt svarsbrev (S2-S12).

S2-S12, svar omprov
GCK eller KEB, Västerbotten

Avvikande svar (positiv HPV-analys och/eller avvikande cytologi): Svar går till BMM. Barnmorskan skriver remiss till CFOG för vidare omhändertagande där det framgår att provtagning skett på utomlänspatient, information om orsak till provtagningen, om det framkommit att kvinnan tidigare behandlats för cellförändringar eller ej, samt var hon, vid behov, önskar vidare utredning/behandling (i RVB eller i hemregionen).

Kräver provsvaret vidare utredning kontaktar CFOG kvinnan och enligt kvinnans önskemål erbjuder man antingen tid inom kvinnosjukvården i Västerbotten eller remitterar kvinnan för uppföljning på hemorten.

Handläggning inom CFOG

Handläggning avvikande provsvar på kvinna folkbokförd i annan region än RVB

HPV-positivitet utan cellförändringar: Via Cytburken inhämtas uppgift angående senaste HPV-analys i hemregionen. Vid typs-specifik HPV-persistens (>1 år för HPV 16 och/eller HPV 18, >2,5 år för HPV non16/18) planeras för kolposkopi enligt nationella vårdprogrammet. Om kvinnan är skriven i en region som inte är ansluten till Cytburken (Skåne, Blekinge) kan uppgift om eventuell kontrollfils-tillhörighet inhämtas från hemregionens kallelsekansli.

Om tidigare svar på HPV-analys är okänt och/eller uppgift om eventuell tillhörighet i kontrollfil-HPV inte kan inhämtas, ska kvinnan kallas till kolposkopi. Om senaste HPV-analysen i hemregionen var negativ, eller positiv för annan HPV-typ än vid senaste provet i RVB, skickas remiss till hemregionens kallelsekansli för uppföljning enligt nationella vårdprogrammet. CFOG tillgodoser att kvinnan informeras om planering och vidare handläggning.

Övriga avvikelser: Kvinnan bokas in på Gynekologisk mottagning för utredning/eventuell behandling alternativt remiss till hemregion för vidare utredning/eventuell behandling enligt kvinnans önskemål. CFOG tillgodoser att kvinnan informeras om planering och vidare handläggning.